

Тумакова Тетяна Олександрівна
здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник
Чередніченко Олексій Миколайович
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

РОБОТА ПСИХОЛОГА У ЦЕНТРІ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Вчені – психологи, філософи, мистецтвознавці – у своїх теоріях та дослідженнях висвітлювали той чи інший бік проблеми творчості, або проблеми самоактуалізації, або процеси художнього сприйняття, або вікові особливості, або креативність, або специфіку діяльності дорослих музикантів чи акторів, авторів та виконавців, чи взагалі окремі психологічні чинники особистості, або психологію організацій тощо. Але, на наш погляд, досі не зовсім повно розроблений комплексний підхід щодо питань організації спільної творчої діяльності дітей, підлітків та дорослих, які намагаються займатися саме музично-театральним мистецтвом.

Ідея творчості глибоко пов'язана з ідеєю культури. Культура і творчість допомагають у пошуках сенсу в світі, свого власного унікального бачення світу, своїх власних цінностей. Але заняття дитини творчим видом діяльності ще не означає того, що дитина займається саме творчою діяльністю. На нашу думку, дитячі творчі студії, а саме – психологічні чинники їхньої організації - ще потребують уваги з боку практичної психології в багатьох її аспектах та можливостях.

Мета дослідження: визначити якісний склад і рівень сформованості психологічних чинників, які сприяють організації діяльності студії дитячої творчості.

Завдання:

1. Вивчити літературні джерела, провести теоретичний аналіз матеріалів по темі дослідження.

2. Здійснити підбір відповідних темі методик.

3. Провести власні дослідження.

Об'єкт дослідження: дитячо-підлітковий творчий колектив – студія.

Предмет дослідження: психологічні чинники, які сприяють організації діяльності студії дитячої творчості, а саме власне організаційні, емоційно-вольові, комунікативні, адаптивні, мотиваційні та інші.

Методи:

1. Багатофакторний особистісний опитувальник Р.Б. Кеттелла із співавт. у двох модифікаціях.

2. Дослідження ступеню емоційної емпатійності по А.Меграбіану.

3. Дослідження самовідчуття в колективі по Л. Карповій.

4. Дослідження спрямованості особистості по В. Смейкалу та М. Кучеру.

5. Оригінальна анкета „Ставлення дітей до організації творчої роботи в студії”.

Актуальність обраної теми обумовлена, на наш погляд, недостатньо розвиненою толерантністю, культурою спілкування у дитячо-підлітковому середовищі, а також завжди актуальною людською потребою бути збагненим і прийнятим на будь-якому життєвому етапі незалежно від віку, статі і соціальної ролі. На нашу думку, у сучасному суспільстві вкрай замало соціальних інститутів, де б реально втілювалась ідея про спільну творчу діяльність дорослих та дітей і підлітків на підвалинах основних принципів гуманістичної психології.

Висновки

Ми впевнилися, що у добре організованій колективній діяльності існує і спрацьовує соціально-психологічний феномен „ми”. Важливу функцію у мотивації належності до обраної організації, або організації, що згодом утворилася, виконує прийняття і усвідомлення спадкоємності цілей,

цінностей і норм, спрямованість на розвиток традицій. Мотивація організаційної належності в значній мірі визначається ступенем соціально-психологічної загартованості. Особливого значення набуває наявність чи відсутність організаційного менталітету.

Кожний віковий період має свій соціально завданий зміст провідної діяльності. Він визначає функції її учасників, які реалізуються в їхніх внесках у функціонування. Психіка дитини розвивається як підсистема у рамках розвитку цілостної системи – спільної діяльності. Змістом провідної діяльності дитини молодшого шкільного віку є навчання, яке здійснюється у соціально завданих формах.

Функціонування дитини починає направлятися нормами і правилами, що досягається завдяки з'явленню нової психологічної інстанції: позиції, яка відображує функцію дитини в спільній діяльності. Зміст провідної діяльності підліткового віку наданий будівництвом системи соціальних відносин з іншими людьми. Функціонування підлітка відрізняється свідомим вибором діяльності, у якій він готовий брати участь, і своєї функції в неї. Психологічна інстанція, яка надає таку можливість – це самосвідомість, що відображує стан підлітка у суспільстві.